

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Art. I. Probatum ejus usus ex Sacra Scriptura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

ARTICVLVS I.

Probatnr ejus usus ex Sacra-Scriptura.

PERPENDICULO haud multum absimile est instrumentum, quod vocatur NORMA, vulgo QVADRA Angulis dirigendis accommodum, ut docet Vitruvius. In Architectonicâ Christianâ, post Legem, quæ est Regula, & Exemplum Christi, quod est Perpendicularum, dirigendis actionibus studiosis deservit, tâquam Norma, Exemplum Sanctorum, qui Christi imitatione excelluerunt. Ita sentiebat Paulus Apostolus Sapiens ille Architectus, qui instruens primos Ecclesiæ Christianos, provocat ad fidem Sanctorum Veteris Testamenti, quorum propterea integrum texit catalogum, ad Hebræos XI. eorum simul virtutes aliàs commemorans, imitandasque proponens. Simili modo S. Petrus in medium adducit obedientiam Saræ, & justitiam Lothi. Eodem fine S. Jacobus memorat sufferentiam Jobi; & constantiam in orando Eliæ. *Elias homo erat similis nobis passibilis, & oratione oravit ut non plueret super terram, & non pluit annos tres, & menses sex. Et rursus oravit, & cælum dedit pluviam, & terra dedit fructum suum. Item, obedientiam Abrahami, & bonorum operum ubertatem. Abraham pater noster nonne ex operibus justificatus est, offerens Isaac filium suum super altare?*

Huc spectat illud Senioris Tobiaë, qui uxori ob plagam cæcitatæ à DEO immissam obmurmuranti, dicebat: *Filii Sanctorum sumus, & vitam illam expectamus, quam*

DEUS

(a) Vitru. lib. VII. (b) Plin. lib. XXXVI. cap. 22. (c) 1. Petri 3. (d) 2. Petri 2. (e) Jac. 5. (f) Jacob. 2. 21. (g) Tobia 2. 17, 18.

DEUS daturus est his, qui fidem suam nunquam mutant ab eis. Et istud Prophetæ consolantis se in persecuotione Iezabelis mortem violentam intentantis, cum peteret animæ suæ ut moreretur, diceretque, *sufficit mihi, Domine, tolle animam meam, neque enim melior sum, quam patre meo.* Hac Normâ, ut utamur, monet Apostolus, Hebræos ad opus Architectonicum extimulans: *Memento Præpositorum vestrorum, qui vobis loquuti sunt verbum DEI, quorum inventus exitum conversationis, imitami fidem.* Immo, Christus ipse hanc Normam in manus dabat adversariis suis, ut ea examinarent, quæ benè se agere existimabant. *Pater noster Abraham est,* dicebant. Annuebat Dominus, sed inferebat: *Si filii Abraham estis, opera Abraham facite.* Accipite exemplum Abraham veluti Normam, & angulorum domus vestræ curvitatē corrigite, id est, operationum vestrarum pravitatē emendate.

OB hanc causam Ecclesia Catholica dies festos hominum Sanctorum indicit, & solenniter celebrat. Verum, quamvis omnium à mundo condito Sanctorum exemplum sit Norma, quâ Fabricam & suam & aliorum explorare possit Architectus Christianus; tamen magis exactæ perfectæque Normæ rationem habet eorum Exemplum, qui in Novo Testamento, quod est gratiæ & sanctitatis, Ideam omnis perfectionis Christum Dominum moribus actionibusque suis quàm proximè exprimere sunt conati. *Imitatores,* inquit Apostolus *1. Corint. IV. 16. mei estote sicut & ego Christi.* Quem sic referebat ipse, sic ad eum alios quoque conformare debebatur. Quare eam veræ virtutis functionem Ecclesia Doctores asserunt, quæ formam habeat, similitudinemque perfectam rectitudinis ac sanctitatis Apostolorum virorumque Apostolicorum, quales quolibet seculo

Eccle-

(a) 3. Reg. 19, 4. (b) Ad Hebræ. XIII. 7. (c) Ioann. VIII.

Ecclesia Catholica fuerunt non pauci. Ad quorum imitationem dum nos hortatur Ecclesia, docet ipsorum Exemplum nostræ vitæ Normam esse. Vtinam ille quotidie actionibus nostris accomodemus. Præclara est ista S. Augustini ad hanc rem commonitio. *Serm. 47. de Sanct. Quotiescumque, fratres carissimi, Sanctorum Martyrum solennia celebramus, ita, ipsis intercedentibus, expectemus à Domino consequi temporalia beneficia, ut ipsos Martyres imitando, accipere mereamur eterna. Ab eis Sanctorum Martyrum in veritate festiva gaudia celebrantur, qui ipsorum Martyrum Exempla sequuntur. Solennitates enim Martyrum, exhortationes Martyriorum sunt, ut imitari non pigeat, quod celebrare delectat. Sed nos volumus gaudere cum Sanctis, & tribulationes Mundi volumus sustinere cum illis. Qui enim Sanctos Martyres, vel in quantum potuerit, noluerit imitari, ad eorum beatitudinem non poterit pervenire.*

A R T I C V L V S II.

E X E M P L O M A I O R U M

Benè credentium & operantium, veluti Norma, deprehenditur obliquitas Fabricæ Spiritualis.

HINC apparet, quanta sit hujus Normæ necessitas & utilitas qua applicata Majores nostri, Viri orthodoxi, & singulari Sipientia præditi explorarunt, demonstraruntque in multorum fabricis inæqualitates proclinationes, & alia vitia haud minima, quæ auctores ipsos, homines cetera summos, latebant. Hac apposita Norma condemnarunt nonnunquam iidem erroris sententias, à multis receptas, & judicatas verissimas; rejecerunt instituta, & mores ab aliis approbatos; habuerunt tanquam

quam